

Vastuvõtmise kuupäev : 29/08/2024

Kohtuasi C-473/24

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

4. juuli 2024

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Bundesgerichtshof (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

27. juuni 2024

Kostja ja kassaator:

Speyer & Grund GmbH & Co. KG

Hageja ja vastustaja kassatsioonimenetluses:

Werner & Mertz GmbH

Põhikohtuasja ese

Kõrgeima astme (kassatsiooniate) kohtuks olevas Bundesgerichtshofis (Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus) pooleli olev tsiviilkohtumenetlus, mille ese on hageja ja vastustaja kassatsioonimenetluses (edaspidi „hageja“) taotlus keelata kostjal ja kassaatoril (edaspidi „kostja“) reklaamida kahte muu hulgas äädikhapest koosnevat ning nii puhastusvahendina kui ka toiduainena kasutamiseks mõeldud toodet (niinimetatud kaheksa kasutusega tooted) toiduainena ja kohustada kostjat järgima teatavaid liidu õigusest tulenevaid nõudeid

Eelotsusetaotluse liik ja ese

ELTL artikli 267 alusel esitatud taotlus tõlgendada liidu õigust ohtlike ainete ning toiduhügieeni ja -ohutuse valdkonnas

Eelotsuse küsimused

1. Kas määruse (EL) nr 528/2012 artikli 3 lõike 1 punkti a esimest lauset tuleb tõlgendada nii, et kasutuseesmärk, mis on vajalik, et toodet saaks lugeda biotsiidiks, peab olema toote ainuke või peamine kasutuseesmärk, või piisab sellest, et toode on ette nähtud kasutamiseks – kuigi teise võimalusena – ka biotsiidina?
2. Kas määruse (EL) nr 528/2012 artikli 2 lõike 1 teist lauset koostoimes V lisaga tuleb tõlgendada nii, et biotsiid, mis on ette nähtud (ka) toiduainete puhastamiseks, kuulub põhirühma 1 (desinfektsioonivahendid) tooteliigi 4 (toidu- ja söödaruumid) tootena määruse (EL) nr 528/2012 reguleerimisalasse?
3. Kas määruse (EL) nr 528/2012 artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punkti e teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et biotsiid, mis on ette nähtud (ka) toiduainete puhastamiseks/desinfitseerimiseks, kuulub üksnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT 2004, L 308, lk 1; ELT eriväljaanne 13/034, lk 319) reguleerimisalasse, ja eelkõige ei kuulu see määruse (EL) nr 528/2012 reguleerimisalasse selle määruse artikli 2 lõike 2 teise lõigu kohase erandist tehtava erandi kaudu?
4. Kas määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikli 1 lõike 5 punktis c toidu suhtes kehtestatud erandit tuleb tõlgendada nii, et toote suhtes –, mis on ette nähtud kasutamiseks nii toiduna vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT 2002, L 31, lk 1; ELT eriväljaanne 15/006, lk 463), artiklile 2 kui ka biotsiidina vastavalt määruse (EL) nr 528/2012 artikli 2 lõikele 1 ja artikli 3 lõike 1 punkti a esimesele lausele, – tuleb määrust (EÜ) nr 1272/2008 kohaldada olenemata kõnealusest erandist, ja vajaduse korral tingimusel, et biotsiidina kasutamise eesmärk on peamine?
5. Kas määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 2 lõike 6 punktis d koostoimes IV jaotisega toidu suhtes kehtestatud erandit tuleb tõlgendada nii, et IV jaotise kohaldamine neljandas küsimuses viidatud toote suhtes ei ole kõnealusest erandist hoolimata välistatud, ja vajaduse korral tingimusel, et biotsiidina kasutamise eesmärk on peamine?

Viidatud riigisisesed õigusnormid

Kõlvatu konkurentsi vastane seadus (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb; edaspidi „UWG“), § 3 lõige 1, § 3a ja § 8 lõige 1 ja lõike 3 punkt 1

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrus (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist (ELT 2012, L 167, lk 1; edaspidi „biotsiidimäärus“), eelkõige artikli 1 lõige 1, artikli 2 lõike 1 teine lause koostoimes V lisaga, artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punkt e ja teine lõik, artikli 3 lõike 1 punkti a esimene lause ja lõige 2 ning artikli 72 lõige 1

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT 2008, L 353, lk 1; edaspidi „klassifitseerimismäärus“), eelkõige artikli 1 lõike 5 punkt e

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT 2006, L 396, lk 1, parandus ELT 2007, L 136, lk 3; edaspidi „REACH-määrus“), eelkõige artikli 2 lõike 6 punkt d

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT 2004, L 308, lk 1; ELT eriväljaanne 13/034, lk 319), artikli 1 lõige 1 ja artikli 2 lõike 1 punkt a

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT 2002, L 31, lk 1; ELT eriväljaanne 15/006, lk 463), artiklid 2, 14 ja 16

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT 2005, L 149, lk 22), artikli 3 lõiked 1 ja 3 ning artikkel 4

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 1998. aasta direktiiv 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist (EÜT 1998, L 123, lk 1; ELT eriväljaanne 03/023, lk 3)

Asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte ning poolte peamised väited

- 1 Hageja turustab puhastusvahendeid. Kostja reklaamib ja turustab tooteid kaubamärgi „SURIG“ all, sealhulgas tooteid „SURIG Essigspray UNIVERSAL“ ja „SURIG Essigspray EXTRA“. Need tooted on keemilised segud, mis koosnevad iseenesest veest ja äädikhapest (7,5%) (SURIG Essigspray UNIVERSAL) või veest, äädikhapest (10%) ja sidrunhapest (1,5%) (SURIG Essigspray EXTRA). Tooteid turustatakse läbipaistvates pihustuspudelites. Lisaks kaubamärgile ja tootenimele on etiketil esiplaanil töötlemata köögiviljad ja taustal läikiv köögivalamu. Etiketil on ümmargune kleebis märgetega „tõestatud toidukvaliteet“, „100% taimne“, „taaskasutatud PET“. Toodete kujundus on järgmine:

Tagaküljel olevad etiketid on kujundatud järgmiselt:

Etikettidel on muu hulgas märgitud:

„[...] Praktiline pihustuspudel teeb pealekandmise salatile, puu- ja köögiviljale väga lihtsaks. 1 pihustus vastab umbes 1 ml-le.“

„[...] on maitsev salatikaste ja sobib ka muude toitude maitsestamiseks [...]“

- 2 Hageja leiab, et mõlema toote pakkumine toiduna rikub eksitamise keeldu, kuna tegelikult on tegemist puhastusvahenditega, ning on ebaaus, kuna sellega eiratakse biotsiidimääruse, klassifitseerimismääruse ja REACH-määruse kohaseid turul tegutsemist reguleerivaid nõudeid.
- 3 Muu hulgas palus hageja kohustada kostjat lõpetama äritegevuse käigus
  - a) toodete „SURIG Essigspray UNIVERSAL“ ja „SURIG Essigspray EXTRA“
    - aa) toiduna reklaamimine ja/või reklaamida laskmine ja/või
    - bb) [...]
    - cc) reklaamimine ja/või reklaamida laskmine, esitamata biotsiidimääruse artikli 72 lõikes 1 märgitud hoiatusi, eelkõige lauset „Kasutage biotsiidi ohutult. Enne kasutamist lugege alati läbi märgistus ja teave toote kohta“, ja/või
  - b) toote „SURIG Essigspray EXTRA“

- aa) pakkumine ja/või pakkuda laskmine, kinnitamata toote etiketile klassifitseerimismääruses sätestatud ja nõutud hoiatavaid viiteid sellele, et tooted on ohtlikud nahale ja silmadele, ja/või
- bb) pakkumine ja/või pakkuda laskmine, tegemata kättesaadavaks REACH-määruse artiklis 31 koostoimes II lisaga sätestatud nõuetele vastavat ohutuskarti,

kui ja kuivõrd tooteid „SURIG Essigspray UNIVERSAL“ ja „SURIG Essigspray EXTRA“ pakutakse/või turustatakse nii, nagu on kujutatud eespool esitatud pildidel.

- 4 Kassatsioonkaebuses jääb kostja nõude juurde jätta hagi täielikult rahuldamata, hageja palub jätta kassatsioonkaebus rahuldamata.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühikokkuvõte

- 5 Kassatsioonkaebuse rahuldamine punktis 3 märgitud hageja nõuete osas sõltub sellest, milline tõlgendus antakse biotsiidimääruse artikli 2 lõike 1 teisele lausele koostoimes V lisaga, artikli 3 lõike 1 punkti a esimesele lausele, klassifitseerimismääruse artikli 1 lõike 5 punktile e ja REACH-määruse artikli 2 lõike 6 punktile d.

Sissejuhatav märkus esimese, teise ja kolmanda eelotsuse küsimuse kohta

- 6 Osas, mis puudutab nõuet kohustada kostjat lõpetama punkti 3 märgitud esimese nõude punkti a alapunktis cc nimetatud tegevus, sõltub kassatsioonkaebuse rahuldamine sellest, kas vaidlusalused tooted on biotsiidid biotsiidimääruse tähenduses (biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimene lause) ja kas need kuuluvad selle määruse reguleerimisalasse (biotsiidimääruse artikkel 2). Ainult sellisel juhul on tegemist biotsiidimääruse artikli 72 lõike 1 – mis reguleerib biotsiidide reklaamimist – väidetava rikkumisega, mis kujutab endast UWG § 3a kohast ebaausat tegevust ja UWG § 3 lõike 1 kohast keelatud tegevust ning võimaldab käesoleval juhul esineva kordumise ohu tõttu hagejal kui konkurendil (UWG § 8 lõike 3 punkt 1) esitada UWG § 8 lõike 1 esimese lause alusel tegevuse lõpetamise nõue. Ka punkti 3 märgitud esimese nõude rahuldamine punkti a alapunkti aa hõlmavas osas tuleb kõne alla ainult juhul, kui vaidlusalused tooted kuuluvad biotsiidimääruse reguleerimisalasse.

Esimene eelotsuse küsimus

- 7 Biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimese lause esimese taande kohaselt on mõiste „biotsiid“ viidatud määruse tähenduses mis tahes segu (või mis tahes aine) niisuguses vormis, nagu see tarnitakse kasutajale, ning mis sisaldab või tekitab üht või enamat toimeainet ja mille eesmärk on kahjulike organismide hävitamine, tõrjumine, kahjutuks muutmise, nende toime ärahoidmine või muul

viisil nende vastu võitlemine mis tahes muude vahenditega peale puhtfüüsikaliste või -mehhaaniliste toimingute. Vastavalt biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punktile c tähendab mõiste „toimeaine“ ainet või mikroorganismi, mis avaldab toimet kahjulikele organismidele või nende vastu. Vastavalt biotsiidimääruse artikli 3 lõike 2 punktile b koostoimes REACH-määruse artikli 3 lõikega 2 on segu kahest või enamast ainest koosnev valmistis või lahus.

- 8 Euroopa Kohtu praktika kohaselt on (toime)aine sisaldus, kasutuseesmärk ja toimeviis kolm kumulatiivset nõuet, mis peavad olema täidetud, et toodet saaks klassifitseerida biotsiidiks. Liikmesriigi kohus peab kontrollima, kas asjaomane toode vastab kõnealuse mõiste alla kuulumiseks kõigile nimetatud sättes kehtestatud tingimustele (vt Euroopa Kohtu 14. oktoobri 2021. aasta otsus Biofa, C-29/20, EU:C:2021:843, punktid 23 ja 26).
- 9 Põhikohtuasja poolte vahel ei ole vaidlust selle üle, et täidetud on esimene tingimus (toimeaine sisaldus) ja kolmas tingimus (toimeviis) kõnealuste toodete biotsiidiks klassifitseerimiseks. Liidu õiguse alusel vajab selgitamist teise tingimuse (kasutuseesmärk) täidetust. Küsimus on selles, kas nõutav biotsiidina kasutamise eesmärk peab olema ainuke või peamine kasutuseesmärk, või piisab sellest, et toode on ette nähtud kasutamiseks ka biotsiidina, ehkki teise võimalusena (kahesuguse kasutusega toode).
- 10 Olemas peab olema avalikkuse jaoks tajutav objektiivne kasutuseesmärk ning selle tuvastamiseks on vaja toodet ja selle kujundust tervikuna hinnata. Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et kahesuguse kasutusega toodete klassifitseerimine biotsiidiks biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimese lause tähenduses ei sõltu sellest, kas biotsiidina kasutamise eesmärk on ainuke või peamine kasutuseesmärk. Piisab sellest, kui toote vähemalt üks kasutuseesmärk on kasutamine biotsiidina. Seejuures tuleb eelkõige arvesse võtta biotsiidimääruse artikli 1 lõike 1 kohast ettevaatusprintsipi põhinevat eesmärki tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse kõrge tase, mida on rõhutatud ka biotsiidimääruse põhjenduses 3. Kõrget kaitsetaset saab tagada üksnes juhul, kui biotsiidimääruse sätted on kohaldatavad juba siis, kui tootel, mis vastab biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimeses lauses esitatud esimesele ([toime]aine sisaldus) ja kolmandale tingimusele (toimeviis), on ka biotsiidina kasutamise eesmärk – olgugi et mitte ainult – teise tingimuse tähenduses. Sellega on kooskõlas Euroopa Kohtu märkus, et keskkonda võib ohustada juba ainuüksi asjaolu, et toode sisaldab toimeainet kui sellist (vt 14. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Biofa, C-29/20, EU:C:2021:843, punkt 35).

Teine eelotsuse küsimus

- 11 Biotsiidimäärus võib selle määruse artikli 2 lõike 1 kohaselt olla kohaldatav ka juba seepärast, et vaidlusaluseid tooteid saab vastavalt biotsiidimääruse artikli 2 lõike 1 teisele lausele koostoimes biotsiidimääruse V lisaga pidada kuuluvaks biotsiidimäärusega hõlmatud biotsiidiliikide loetellu. Sellega seoses tekib aga järgmine selgitamist vajav küsimus, kas biotsiidimääruse artikli 2 lõike 1 teist

lauset koostoi mes V lisaga tuleb tõlgendada nii, et biotsiid, mis on ette nähtud (ka) toiduainete puhastamiseks, kuulub põhirühma 1 (desinfektsioonivahendid) tooteliigi 4 (toidu- ja söödaruumid) tootena biotsiidimääruse reguleerimisalasse.

- 12 Vastavalt biotsiidimääruse artikli 2 lõike 1 esimesele lausele kohaldatakse määrust biotsiidide ja töödeldud toodete suhtes. Biotsiidimääruse artikli 2 lõike 1 teine lause viitab V lisale, mis sisaldab biotsiidimäärusega hõlmatud biotsiidiliikide loetelu ja nende kirjeldusi. V lisas on „desinfektsioonivahendid“ loetletud põhirühmana 1. Selle põhirühma sissejuhatavas lauses on märgitud, et nimetatud tooteliikide hulka ei kuulu puhastusvahendid, mille eesmärk ei ole saavutada biotsiidset toimet, sealhulgas pesuvedelikud, -pulbrid ja samalaadsed tooted. Järgnevalt nimetatud „tooteliik 4: toidu- ja söödaruumid“ hõlmab tooteid, mida kasutatakse inimeste ja loomade toiduainete või sööda (sealhulgas joogivee) tootmise, transpordi, ladustamise või tarbimisega seotud sisseseade, mahutite, söögitarvete, pindade või torustiku desinfitseerimiseks. Seal on nimetatud ka tooted, mida kasutatakse selliste materjalide immutamiseks, mis võivad toiduga kokku puutuda.
- 13 Küsimusele, kas tooted, mis on ette nähtud (ka) toiduainete endi puhastamiseks/desinfitseerimiseks, kuuluvad biotsiidimääruse V lisas loetletud põhirühma 1 tooteliiki 4, ei ole üheti mõistetavat vastust.
- 14 Biotsiidimääruse V lisa ulatuslik tooteliikide loetelu võiks olla ammendav. (Ainult) joogivee desinfitseerimiseks ette nähtud toodete nimetamine põhirühma 1 tooteliigina 5 võiks tähendada ka seda, et muude toiduainete puhastamiseks ette nähtud tooted määruse reguleerimisalasse ei kuulu.
- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleb aga pigem lähtuda sellest, et toiduainete puhastamiseks ja desinfitseerimiseks ette nähtud tooted kuuluvad biotsiidimääruse V lisa põhirühma 1 tooteliigi 4 alla.
- 16 (1) Sõnastuse kohaselt hõlmab tooteliik 4 tooteid, mida kasutatakse inimeste toiduainete tarbimisega seotud pindade desinfitseerimiseks. See võib hõlmata ka toiduainete pindade desinfitseerimist. Peale selle hõlmavad tooteliiki 4 kuuluvad „toidu- ja söödaruumid“ ka toiduaineid endid.
- 17 (2) Selle sätte ülesehitus toetab selle laia kohaldamisala. Vastavalt biotsiidimääruse põhjendusele 18 on tooteliikide kirjelduste puhul tegemist vaid näidetega. Seetõttu ei saa eeldada, et loetelu on ammendav.
- 18 (3) Ka õigusnormi mõtte ja eesmärgi tõlgendamisest nähtub, et toiduainete puhastamiseks ette nähtud tooted on hõlmatud tooteliigiga 4. Ainult nii võetakse piisavalt arvesse ettevaatusprintsipi, millele tuginedes tuleb tagada inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitse (biotsiidimääruse artikli 1 lõike 1 teine lause).
- 19 (4) Viide tooteliigile 5 „Joogivesi“, mis hõlmab inimeste ja loomade joogivee desinfitseerimiseks ette nähtud tooteid ja millest peaks järelduma, et „muude

toiduainete“ puhastamiseks ette nähtud tooted määruse reguleerimisalasse ei kuulu, ei ole samuti veenev. See tuleneb juba sellest, et biotsiidimääruse V lisas on tooteliigid põhimõtteliselt jaotatud ühelt poolt „toidu- ja söödaruumideks“ (tooteliik 4) ning teiselt poolt „joogiveeks“ (tooteliik 5).

- 20 (5) Oluline ei ole ka see, et (varasemas) direktiivis 98/8 sisaldunud tooteliik 20 jäeti üle võtmata. Biotsiidimääruse põhjenduse 23 kohaselt on tooted, mida kasutatakse toiduainete või sööda säilitamiseks ja mis on ette nähtud kahjulike organismide tõrjeks ning mis varem kuulusid tooteliigi 20 alla, hõlmatud määrustega, mis ei ole käesolevas asjas asjakohased.
- 21 (6) Kuivõrd V lisast on puhastusvahendid, mille „eesmärk“ ei ole saavutada biotsiidset toimet, vastavalt „põhirühma 1: desinfektsioonivahendid“ sissejuhatavale lausele nende vahendite hulgast välja jäetud, siis võib eeldada, et kooskõlas biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimese lausega on silmas peetud – objektiivset – kasutuseesmärki. Seda kinnitavad inglisi- ja prantsuskeelne versioon, milles ei kasutata erinevaid mõisteid, vaid milles on nii biotsiidimääruse artikli 3 lõike 1 punkti a esimeses lauses kui ka „põhirühma 1: desinfektsioonivahendid“ sissejuhatavas lauses kasutatud mõistet „intended to/intention“ ja „destiné/destinés“.

Kolmas eelotsuse küsimus

- 22 Kuivõrd tooted kuuluvad põhimõtteliselt biotsiidimääruse reguleerimisalasse, vajab selgitamist ka biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punkti e kohane erand ning biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 teise lõigu kohane erandist tehtav erand. Tekib küsimus, kas biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punkti e ja artikli 2 lõike 2 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et biotsiid, mis on ette nähtud (ka) toiduainete puhastamiseks/desinfitseerimiseks, kuulub üksnes määruse nr 852/2004 kohaldamisalasse, ja eelkõige ei ole see määruse (EL) nr 528/2012 reguleerimisalaga hõlmatud selle määruse artikli 2 lõike 2 teise lõigu kohase erandist tehtava erandi kaudu.
- 23 Biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punkti e kohaselt ei kohaldata biotsiidimäärust – kui määruse või liidu mõne muu õigusakti sõnaselgest sättest ei tulene vastupidist – biotsiidide või nendega töödeldud toodete suhtes, mis kuuluvad määruse nr 852/2004 reguleerimisalasse. Biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 teises lõigus on sätestatud, et kui biotsiid kuulub mõne esimeses lõigus nimetatud õigusakti, seega ka määruse nr 852/2004 kohaldamisalasse ning seda kavatsetakse kasutada eesmärgil, mida kõnealustes õigusaktides reguleeritud ei ole, kohaldatakse kõnealust määrust olenemata esimesest lõigust ka selle biotsiidi suhtes, juhul kui kõnealustes õigusaktides ei ole neid eesmärke käsitletud.
- 24 Määrus nr 852/2004 reguleerib toiduainete tootmist ja töötlemist. Selle põhimõtted moodustavad ühise aluse kõikide toiduainete hügieeniliseks tootmiseks (põhjendus 5). Määruse nr 852/2004 artikli 1 lõike 1 esimese lõigu kohaselt on määruses sätestatud toiduhügieeni üldeeskirjad toidukäitlejatele,

võttes arvesse teatud konkreetset loetletud põhimõtteid. Vastavalt määruse nr 852/2004 artikli 1 lõike 1 teisele lõigule kohaldatakse kõnealust määrust kõikide toidu tootmise, töötlemise ja turustamise etappide ja ekspordi suhtes, ilma et see piiraks toiduhügieeni seotud spetsiifilisemate nõuete kohaldamist. Vastavalt määruse nr 852/2004 artikli 2 lõike 1 punktile a on mõistega „toiduhügieen“ hõlmatud meetmed ja tingimused ohtude ohjamiseks ning toidu kõlblikkuse tagamine inimtoiduks, võttes arvesse selle otstarbekohast kasutust. Määruse I ja II lisas on sätestatud hügieeni üldnõuded kõikidele toidukäitlejatele, sealhulgas II lisa IX peatükis toiduainete suhtes kohaldatavad nõuded, mille kohaselt tuleb näiteks rakendada piisavaid kahjuritõrjemeetmed (punkti 4 esimene lause).

- 25 Sellest tulenevalt võib biotsiidid, mis – nagu vaidlusalused tooted – on ette nähtud (ka) toiduainete puhastamiseks, kuuluda määruse nr 852/2004 reguleerimisalasse, sest seda võib kasutada seoses toiduhügieeniga, näiteks kahjuritõrjeks viidatud määruse tähenduses.
- 26 Seda, kas biotsiidide kasutamine puhastamiseks ja desinfitseerimiseks on lubatud, ei ole määruses nr 852/2004 reguleeritud. Seetõttu on kaheldav, kas kõik määruse nr 852/2004 kohase toiduhügieeni valdkonnas kasutatud biotsiidid, mis on selleks otstarbeks (ka) ette nähtud, peavad biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punkti e kohase erandi kaudu olema biotsiidimääruse reguleerimisalast tegelikult välja arvatud. Sellele räägib vastu asjaolu, et toidu- ja söödaruumide desinfitseerimiseks kasutatavad tooted on biotsiidimääruse V lisa põhirühma 1 „desinfektsioonivahendid“ tooteliigis 4 „toidu- ja söödaruumid“ sõnaselgelt loetletud biotsiidide tooteliigina biotsiidimääruse artikli 2 lõike 1 teise lause tähenduses. Selle põhjal võiks järeldada, et desinfitseerimisvahendid peaksid ka toidu tootmise valdkonnas kuuluma biotsiidimääruse reguleerimisalasse, mitte teiste õigusaktide reguleerimisalasse. Sellega võtab biotsiidimäärus arvesse ka biotsiidide kasutamisest toiduainete tootmisel tulenevaid riske inimestele, loomadele ja keskkonnale.
- 27 Biotsiidimääruse ja määruse nr 852/2004 kohaldamisala piiritlemine võiks põhineda sellel, kas määrus nr 852/2004 näeb asjaomase biotsiidi ja selle kasutamise suhtes ette konkreetsema või ammendava korra näiteks seetõttu, et selle biotsiidiga kaasnevad toiduhügieeni puudutavad eriomased riskid. Biotsiidide suhtes, mida – nagu käesoleval juhul – kasutatakse toiduainete desinfitseerimiseks, määrus nr 852/2004 konkreetsemat korda ette ei näe. Samuti ei ole määruses nr 852/2004 konkreetset ega ammendavalt reguleeritud, kas (konkreetsed) biotsiide on lubatud kasutada tootmisrajatiste ja -vahendite puhastus- ja desinfitseerimisvahendina. Viidatud määrus sisaldab vaid üldisi hügieeninõudeid.

Biotsiidimääruses puuduv üldine erand toiduainete suhtes

- 28 Biotsiidimäärus sisaldab sõnaselget erandit vaid teatud liiki toidu suhtes (vt biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 esimese lõigu punktid e, f ja g, lõike 5 punkt a).

Seega peaks muu toit olema ilma piiranguteta hõlmatud biotsiidimäärusega. Biotsiidimääruse artikli 2 lõike 2 esimene lõik ei sisalda toiduainete suhtes kehtivat üldist erandit määruse nr 178/2002 tähenduses.

- 29 Biotsiidimääruse artikli 25 esimene lause ja teise lause punkt a koosmõjus I lisaga toetavad samuti seisukohta, et biotsiidimäärust võib kohaldada ka toiduainete, sealhulgas äädika suhtes.

Neljas eelotsuse küsimus

- 30 Kassatsioonkaebus, milles kostja vaidlustas kohtuotsuse osas, millega rahuldati esimese nõude punkti a alapunktis aa esitatud nõue, tuleb rahuldada juhul, kui vaidlusalused tooted ei kuulu klassifitseerimismääruse reguleerimisalasse. Sellega seoses tekib küsimus, kas klassifitseerimismääruse artikli 1 lõike 5 punktis e toidu suhtes kehtestatud erandit tuleb tõlgendada nii, et toote suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks nii toiduna vastavalt määruse nr 178/2002 artiklile 2 kui ka biotsiidina vastavalt biotsiidimääruse artikli 2 lõikele 1 ja artikli 3 lõike 1 punkti a esimesele lausele, tuleb klassifitseerimismäärust kohaldada olenemata kõnealuselt erandist, ja vajaduse korral tingimusel, et biotsiidina kasutamise eesmärk on peamine.
- 31 Toode „SURIG Essigspray EXTRA“ on klassifitseerimismääruse artikli 2 esimese lõigu punkti 8 kohaselt segu, mis on ohtlik vastavalt klassifitseerimismääruse artikli 3 esimesele lõigule, I lisa osale 3.2.3.3.3 koostoimes tabeliga 3.2.3. Küsimus on siiski selles, kas klassifitseerimismääruse kohaldamine on klassifitseerimismääruse artikli 1 lõike 5 punkti e kohase erandi tõttu välistatud.
- 32 Klassifitseerimismääruse artikli 1 lõike 5 punkti e kohaselt ei kohaldata klassifitseerimismäärust määruses nr 178/2002 määratletud toidu suhtes, mis kujutab endast valmiskujul ja lõppkasutajale mõeldud aineid ja segusid. Kõnealune erand on sõnastuse kohaselt asjakohane, kuna toode „SURIG Essigspray EXTRA“ on (ka) toit määruse nr 178/2002 artikli 2 tähenduses. Erandit ei saa tõlgendada kitsalt selliste toodete puhul, mis – nagu käesoleval juhul – ei ole ette nähtud kasutamiseks mitte ainult toiduna, vaid ka – nagu kõnealusel juhul – peamiselt biotsiidina. Erinevalt biotsiidimäärusest, milles ei ole määruse nr 178/2002 artikli 2 tähenduses toidu suhtes tehtud selget erandit, ei luba seda teha klassifitseerimismääruse artikli 1 lõike 5 punkti e ühemõtteline sõnastus ja klassifitseerimismääruse põhjendus 11. Viidatud põhjenduses on märgitud, et kõnealust määrust tuleks üldpõhimõttena kohaldada kõikide ühenduses tarnitavate ainete ja segude suhtes, välja arvatud juhul, kui ühenduse muudes õigusaktides – näiteks käesoleval juhul määruses nr 178/2002 – on kehtestatud nende klassifitseerimise ja märgistamise kohta konkreetsemad eeskirjad. Arvestades seda, et määruse nr 178/2002 artikli 14 lõikes 1 on sätestatud toiduohutusnõuded, sealhulgas keeld viia turule toitu, mis ei ole ohutu, ning määruse nr 178/2002 artiklis 16 on sätestatud toiduainete eksitava märgistamise, reklaamimise ja esitlemise keeld, sisaldab see määrus toiduainete klassifitseerimise ja

märgistamise kohta täpsemaid eeskirju, millest tulenevalt leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et sellel määruel on klassifitseerimismääruse suhtes esimus.

Viies eelotsuse küsimus

- 33 Kassatsioonkaebus, milles kostja vaidlustas kohtuotsuse osas, millega rahuldati esimese nõude punkti b alapunkti bb kohane nõue, tuleb rahuldada juhul, kui vaidlusalused tooted ei kuulu REACH-määruse reguleerimisalasse. Ka selles kontekstis tekib küsimus, kas REACH-määruse artikli 2 lõike 6 punktis d toidu suhtes kehtestatud erandit tuleb koostoimes IV jaotisega tõlgendada nii, et IV jaotise kohaldamine neljandas küsimuses viidatud toote suhtes ei ole kõnealusel erandist hoolimata välistatud, ja vajaduse korral tingimusel, et biotsiidina kasutamise eesmärk on peamine.
- 34 REACH-määruse artikli 2 lõike 6 punkti d kohaselt ei kohaldata IV jaotise sätteid toidu või sööda suhtes, mis vastab määrusele nr 178/2002 ja mis kujutab endast valmiskujul ja lõppkasutajale mõeldud valmistisi. IV jaotisesse kuulub ka REACH-määruse artikli 31 lõike 1 punkt a, mille kohaselt esitab aine või valmistise tarnija aine või valmistise saajale II lisa alusel koostatud ohutuskaardi, kui aine või valmistis vastab klassifitseerimismääruse kohaselt ohtlikuks klassifitseerimise kriteeriumidele.
- 35 REACH-määruse artikli 2 lõike 6 punkti d kohane erand, mis puudutab IV jaotist, on selle sõnastusest tulenevalt asjakohane. Näib kaheldavana, kas vastupidi selle selgele sõnastusele ja võttes arvesse REACH-määruse eesmärke tagada inimeste tervise ja keskkonna kaitstuse kõrge tase (vt põhjendus 1), saab seda selliste kahesuguse kasutusega toodete puhul nagu vaidlusalune „SURIG Essigspray EXTRA“ tõlgendada kitsendavalt.